

Bank Spółdzielczy w Głogówku

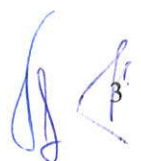
Grupa BPS

*Adekwatność kapitałowa Banku, profil ryzyka
oraz inne informacje podlegające
obowiązkowemu ujawnieniu
na dzień 31.12.2018 rok.*

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
1. Informacje ogólne o Banku	4
2. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (strategia, polityki)	5
2.1. Ryzyko kredytowe.....	6
2.1.1 Zarządzanie ryzykiem kredytowym, korekty z tytułu ryzyka kredytowego	7
2.1.2. Zarządzanie ryzykiem koncentracji.....	9
2.1.3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie	10
2.1.4. Techniki redukcji ryzyka kredytowego i polityka zabezpieczeń	10
2.2. Ryzyko płynności i finansowania	11
2.3. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.....	16
2.4. Ryzyko walutowe	17
2.5. Ryzyko operacyjne.....	18
2.6. Ryzyko braku zgodności.....	20
2.7. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.....	20
2.8. Ryzyko biznesowe.....	21
2.8.1. Ryzyko wyniku finansowego.....	21
2.8.2. Ryzyko strategiczne.....	21
2.9. Ryzyko bancassurance.....	21
3. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem. (art. 435 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe).....	21
4. System raportowania i pomiaru ryzyka	23
5. Informacja z zakresu ogólnego profilu ryzyka wg stanu na 31 grudnia 2018 r.....	24
5.1 Udziały lub akcje w innych jednostkach.....	29
5.2 Dłużne papiery wartościowe	30
6. Fundusze własne.....	30
6.1. Informacje podstawowe	30
6.2. Wartość księgową kapitałów własnych zgodnie z Ustawą Prawo bankowe.	31
7. Adekwatność kapitałowa	31
7.1. Opis metody stosowanej do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego	31
7.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego	32
7.3. Pozostałe wymogi kapitałowe.....	33
7. Bufory kapitałowe i wskaźniki globalnego znaczenia systemowego.....	34
8. Polityka w zakresie wynagrodzeń- art. 450 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe	34
9. Zasady zarządzania art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust 4	36
9.1. System zarządzania ryzykiem art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR art. 111a ust 4 ustawy Prawo Bankowe	37
9.2. System kontroli wewnętrznej (art.111a ustawy Prawo Bankowe)	38

10. Oświadczenie w zakresie informacji podlegających ujawnieniu Art.435 ust.1 lit e Rozporządzenia CRR.....	40
11. Informacja o przedsiębiorcach uzyskujących dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową.(art. 111b ustawy Prawo Bankowe)	41

Wprowadzenie

1. Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień „Polityki Informacyjnej Banku Spółdzielczego w Głogówku”.

Informacje zawarte w dokumencie ujawniane są zgodnie z:

- 1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Zgodnie z tym Rozporządzeniem Bank dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji.
- 2) Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych,
- 3) Ustawą prawo bankowe, ze szczególnym uwzględnieniem art. 111 oraz 111a.
- 4) Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych KNF (§ 31)
- 5) Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- 6) Rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji M, P i H.

2. Wszelkie dane liczbowe zawarte w niniejszym dokumencie prezentowane są według stanu na dzień 31.12.2018 roku i wyrażone są w tysiącach złotych bez miejsc po przecinku.

1. Informacje ogólne o Banku

Bank działa pod nazwą Bank Spółdzielczy w Głogówku i ma swoją siedzibę w Głogówku ul. Rynek 20a. Akta rejestrowe Banku są przechowywane w Sądzie Rejonowym w Opolu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego i wpisany jest on do rejestru przedsiębiorców pod numerem 0000013761.

Rozpoczęcie działalności Banku datuje się na dzień 31 marca 1931r.

Bankowi nadano numery identyfikacyjne:

- w systemie REGON - 000504717
- w systemie NIP - 755-000-69-16
- kod bankowy - 89040001

W 2018 roku Bank Spółdzielczy w Głogówku prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

- Centrala z siedzibą w Głogówku,
 - Filia z siedzibą w Głogówku,
 - Punkt kasowy w Raławicach Śląskich.
- 1) Bank Spółdzielczy w Głogówku zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Bank Spółdzielczy w Głogówku jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz przystąpił do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
 - 2) Bank Spółdzielczy w Głogówku nie prowadzi działalności w państwach członkowskich i państwach trzecich i na dzień 31.12.2018 r. nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych, ani objętych konsolidacją. (art. 111a PB).
 - 3) Stopa zwrotu z aktywów Banku (ROA netto) obliczana jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej według stanu na 31 grudnia 2017 roku wynosiła 0,62% (art. 111a PB).
 - 4) Bank Spółdzielczy w Głogówku nie zawarł umowy, o której mowa w art. 141 t Ustawy Prawo bankowe(art. 111a PB).
 - 5) Bank stosuje polskie standardy rachunkowości wobec czego wszystkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości

nie dotyczą Banku.

- 6) Bank nie posiada portfela handlowego oraz nie prowadzi działalności sekurytyzacyjnej.
- 7) Bank nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie identyfikowaniu ryzyka kontrahenta w myśl art. 439 CRR.
- 8) Bank nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej.
- 9) Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka.
- 10) Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie województwa opolskiego i wyłącznie na terytorium RP, wobec czego nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji zgodnie z art. 442 lit. d) i lit. h) CRR.
- 11) Informacje dotyczące ujawnień prezentowane są z zachowaniem zasady proporcjonalności.

2. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem (strategia, polityki).

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- 1) identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- 2) pomiar ryzyka,
- 3) zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,
- 4) monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
- 5) raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

Systemy zarządzania ryzykami, przyjęte metody i założenia w Banku podlegają okresowemu przeglądowi.

Strategia i cele zarządzania ryzykiem określone są w Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Głogówku. Strategia określa:

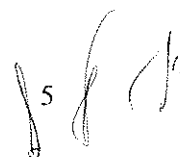
- 1) Istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) Rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) Profil ryzyka – aktualną i docelową strukturę ryzyka, apetyt/tolerancję na ryzyko,
- 4) Zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem,
- 5) Zasady kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonują także Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka uznanymi za istotne.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje wszystkie rodzaje ryzyka zidentyfikowane w działalności Banku:

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe, oraz jego pochodne wymienione w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą tj. ryzyko koncentracji, rezydualne, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji

5

kredytowych.

Jednocześnie Bank identyfikuje w swojej działalności również inne rodzaje ryzyka takie jak:

- 1) ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko walutowe oraz,
- 2) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 3) ryzyko operacyjne, ryzyko systemów informatycznych oraz ryzyko prawne,
- 4) ryzyko braku zgodności,
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko utraty reputacji,
- 7) ryzyko wyniku finansowego,
- 8) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 9) ryzyko kapitałowe,
- 10) ryzyko bancassurance,
- 11) ryzyko modeli,
- 12) inne ryzyka zidentyfikowane przez Bank, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi banku w tym zakresie.

Bank zalicza do ryzyk trudno mierzalnych ryzyko strategiczne, utraty reputacji, transferowe, rezydualne oraz modeli.

2.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązywaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

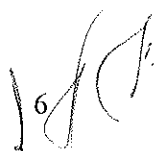
W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza:

- 1) ryzykiem kredytowym,
- 2) ryzykiem koncentracji,
- 3) ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 4) ryzykiem kredytowym detalicznych ekspozycji kredytowych

oraz stosuje określone techniki redukcji ryzyka kredytowego i politykę zabezpieczeń.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem.
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym.
- 3) Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
- 4) Polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.
- 5) Polityka zarządzania ryzykiem koncentracji.
- 6) Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.
- 7) Instrukcja zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
- 8) Instrukcja zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.
- 9) Instrukcja zarządzania ryzykiem koncentracji.
- 10) Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej – określa poziom istotności koncentracji.

- 11) Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
- 12) Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

2.1.1 Zarządzanie ryzykiem kredytowym, korekty z tytułu ryzyka kredytowego

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- 2) ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- 5) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 6) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 7) weryfikację przyjętych procedur,
- 8) kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego, Bank prowadzi poprzez:

- 1) dywersyfikację oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
- 2) monitorowanie i raportowanie jakości portfela,
- 3) monitorowanie i raportowanie adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone,
- 4) monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- 5) monitorowanie kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 ustawy Prawo bankowe,

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy Bank prowadzi poprzez:

- 1) stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej, dostosowanej do profilu ryzyka kredytobiorcy,
- 2) bieżący monitoring kredytowy wszystkich ekspozycji,
- 3) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- 4) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- 5) kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek niespłaconą w terminie.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (Dz.U. 2019, poz. 520 z późniejszymi zmianami).

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- 1) kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,

- 2) kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r.

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- 1) kategorii "normalne" – w zakresie ekspozycji kredytowych udzielonym osobom fizycznym,
- 2) kategorii "pod obserwacją",
- 3) grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznanym ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Tabela 1. Stan i zmiany rezerw celowych na należności (w tys. zł)

Kategorie należności	Stan na 01.01.2018	Zwiększenia rezerw	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2018	Wymagany poziom rezerw
Należności normalne	30	9	13	26	26
Należności pod obserwacją	0	17	17	0	0
Należności poniżej standardu	0	17	17	0	0
Należności wątpliwe	245	7	252	0	0
Należności stracone	159	648	88	719	719
Zobowiązania pozabilansowe	62	53	71	44	44
OGÓLEM	496	751	458	789	789

Ryzyko kredytowe jako najistotniejszy rodzaj ryzyka w Banku podlega nadzorowi ze strony Prezesa Zarządu. Natomiast nadzór nad działalnością kredytową, dotyczącą sprzedaży sprawuje Członek Zarządu ds. handlowych, co zapewnia rozdzielenie na poziomie Zarządu funkcji oceny ryzyka od działalności operacyjnej, która to ryzyko generuje. Bank zapewnia również niezależność funkcji pomiaru ryzyka kredytowego od działalności kredytowej poprzez wprowadzenie zasady, że osoby opracowujące dane do analizy ryzyka kredytowego nie podejmują decyzji kredytowych. Decyzja kredytowa, która spowoduje znaczące przekroczenie zaangażowania wobec kredytobiorcy wymaga dodatkowo opinii Komitetu Kredytowego.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

W Banku funkcjonują regulacje wewnętrzne obejmujące zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, które podlegają okresowej weryfikacji.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym są poddawane okresowej ocenie w ramach audytu wewnętrznego przez komórkę audytu sprawowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

2.1.2. Zarządzanie ryzykiem koncentracji.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity koncentracji, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, branż, zabezpieczeń. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji.

Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka, uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku.

Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o „Instrukcję zarządzania ryzykiem koncentracji w Banku Spółdzielczym w Głogówku. Branże istotne przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2. Struktura zaangażowania kredytowego według wybranych segmentów branżowych z najwyższym udziałem w portfelu kredytowym oraz kwota należności zagrożonych i rezerw celowych na dzień 31.12.2018 r. (w tys. zł)

BRANZA	Udział branż w portfelu kredytowym	Należności		Rezerwy celowe
		zagrożone	w tym przeterminowane	
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	58,19	1 080	6	152
Handel hurtowy i detaliczny	7,83	0	0	0
Budownictwo	1,95	871	827	584
Administracja publiczna i obrona narodowa	16,96	0	0	0
Osoby fizyczne	9,45	27	27	27
Pozostałe branże	5,62	0	0	0
RAZEM	100,00%	1 978	860	763

Tabela 3. Struktura zaangażowania kredytowego Banku wobec największych podmiotów 31.12.2018 r. (w tys. zł)

Podmiot	Udział % w uznanym kapitale
Podmiot A	104,50%
Podmiot B	22,68%
Podmiot C	19,38%
Podmiot D	17,17%
Podmiot E	15,82%

Podmiot F	14,39%
Podmiot G	13,18%
Podmiot H	11,37%
Podmiot I	10,85%
Podmiot J	10,55%
Podmiot K	10,22%
Podmiot L	10,21%
Razem zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe podmiotów	260,33%

2.1.3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank dokonuje jego pomiaru i oceny, analizując:

- 1) poziom zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe,
- 2) jakość portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji,
- 3) wartość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sytuacji zagrożonej,
- 4) bieżącą ocenę wartości nieruchomości, w tym: rodzaj nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, rodzaj hipoteki, miejsce Banku w kolejności zaspokajania się z hipoteki, prawomocność wpisu, ubezpieczenie nieruchomości,
- 5) poziom wskaźnika LtV.

Bank monitoruje zmiany zachodzące na rynku nieruchomości oraz weryfikuje wartość rynkową nieruchomości, stanowiących zabezpieczenie ekspozycji kredytowych. Weryfikacja i monitoring prowadzone są na podstawie dokumentów przedkładanych przez kredytobiorcę oraz informacji i danych gromadzonych bezpośrednio przez pracowników Banku.

2.1.4. Techniki redukcji ryzyka kredytowego i polityka zabezpieczeń

Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

W celu redukcji ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia rzeczowe i instrumenty finansowe, stanowiące ochronę kredytową rzeczywistą oraz nierzeczywistą oraz inne zabezpieczenia pozwalające na pomniejszenie podstawy naliczania rezerwy celowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. 2019 poz. 520 z późniejszymi zmianami).

Zabezpieczenie w formie hipoteki na nieruchomości zarówno mieszkalnej jak i niemieszkalnej, z uwagi na preferencyjny charakter wag ryzyka kredytowego przypisanego tym ekspozycjom, musi spełniać następujące warunki dodatkowe:

- 1) wartość nieruchomości, na której ustanowiono zabezpieczenie, nie może być zależna od wiarygodności kredytowej dłużnika (nie dotyczy to sytuacji, w której czynniki wyłącznie makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i na zdolność kredytową dłużnika),

10

- 2) ryzyko kredytowe dłużnika nie może być zależne od przychodów generowanych przez nieruchomości lub projekt, stanowiące przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności dłużnika do spłaty zobowiązania z innych źródeł, co oznacza, że spłata zobowiązania nie może zależeć od przepływu środków pieniężnych, generowanego przez nieruchomości stanowiącą przedmiot zabezpieczenia,
- 3) wartość nieruchomości jest monitorowana regularnie, nie rzadziej niż raz na kwartał w przypadku nieruchomości komercyjnych i nie rzadziej niż co trzy lata w przypadku nieruchomości mieszkalnych, przy czym istotne zmiany warunków rynkowych skutkują zwiększeniem częstotliwości monitoringu,
- 4) nieruchomości musi być wyceniona przez niezależnego rzeczoznawcę według wartości rynkowej, a wartość rynkowa musi być jasno i przejrzysto udokumentowana,
- 5) jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że wartość nieruchomości mogła istotnie obniżyć się w stosunku do ogółu cen rynkowych na rynku nieruchomości, konieczna jest aktualizacja wyceny nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę,
- 6) nieruchomości jest ubezpieczona.

Podjętą decyzję o zaangażowaniu kredytowym Bank dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia, o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczenia oceniana jest według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwość zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

W celu zmniejszenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu zabezpieczenia Bank stosuje zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych.

Bez względu na to, czy przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem stosowane są techniki redukcji ryzyka kredytowego czy też nie, Bank dokonuje pełnej oceny ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych i przechowuje odpowiednią dokumentację w tym zakresie.

2.2. Ryzyko płynności i finansowania

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem.
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem płynności.
- 3) Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem płynności w Banku.
- 4) Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
- 5) Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest zapobieganie wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie. Tak przyjęty cel sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie, bez istotnej utraty ich wartości.

W związku z powyższym, celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowań klientów.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. poprzez:

- 1) codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku BPS, umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków (z uwzględnieniem obowiązku utrzymania rezerwy obowiązkowej na wymaganym poziomie),
- 2) miesięczne (na koniec miesiąca) monitorowanie poziomu nadzorczych miar płynności,
- 3) wyznaczanie osadu we wkładach deponowanych przez klientów i budżetu,
- 4) kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku w ramach potrzeb, dokonując zasileń, bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- 5) kontrolę środków na rachunkach nostro, zabezpieczając płynność dewizową Banku w walutach obcych poprzez transakcje na walutowym rynku międzybankowym,
- 6) analizę stopnia zrywalności depozytów terminowych i wcześniejszych spłat kredytów,
- 7) analizę wskaźników stabilności bazy depozytowej.

W ramach obowiązujących wewnętrznych procedur awaryjnych prowadzi się ponadto:

- 1) monitoring kształtowania się czynników uznanych za oznaki zagrożenia płynności,
- 2) scenariuszowe analizy zdolności Banku do zaspokojenia zapotrzebowania na środki płynne, w przypadku kryzysu płynności w Banku i w sektorze bankowym,

Monitorowanie dziennego stanu środków na rachunku bieżącym prowadzonym w Banku BPS dokonywane jest w Banku Spółdzielczym przez komórkę ds. rozliczeń, która opracowuje raport uwzględniający stan i przepływy pieniężne na ww. rachunku oraz planowane i prognozowane wpływy i wypływy na każdy dzień roboczy.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej. Raz do roku sporządzana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej.

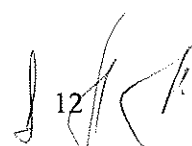
Bank należy do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości, który gwarantuje płynność i wypłacalność instytucji członkowskich dla uniknięcia upadłości w oparciu o odpowiednie uzgodnienia umowne lub przepisy ustawowe.

Zarządzając ryzykiem płynności Bank powinien utrzymywać odpowiednią nadwyżkę płynności, złożoną z łatwo zbywalnych aktywów, w celu zabezpieczenia możliwości przetrwania sytuacji kryzysowych związanych z ryzykiem płynności.

Utrzymywana wielkość nadwyżki płynności powinna być:

- 1) adekwatna do poziomu ryzyka płynności, na jakie narażony jest bank,
- 2) powiązana z potrzebami płynnościowymi w skrajnych warunkach,
- 3) dostosowana do tolerancji ryzyka płynności Banku,

12

- 4) obliczona z uwzględnieniem wszystkich istotnych źródeł ryzyka płynności,
- 5) obliczona z zastosowaniem odpowiednich korekt w odniesieniu do aktywów, które mogą zostać zastawione w Banku Zrzeszającym (lub Systemie Ochrony Zrzeszenia), w celu realistycznego odzwierciedlenia kwoty finansowania, jaką Bank może efektywnie uzyskać z tytułu zastawienia tych aktywów w scenariuszach warunków skrajnych.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w sposób scentralizowany.

Ryzyko płynności w Banku podlega ocenie ilościowej w oparciu o limity wewnętrzne i nadzorcze miary. Bank dokonuje weryfikacji wszystkich obowiązujących limitów w kontekście zgodności z przyjętymi celami strategicznymi działania Banku i dopuszczalnym poziomem ryzyka płynności oraz w sytuacji, gdy Bank dokonuje istotnych zmian w skali lub w zakresie swojej działalności, lub gdy zachodzą istotne zmiany uwarunkowań rynkowych.

W zarządzaniu ryzykiem płynności Bank w szczególności:

- 1) monitoruje różne aspekty ryzyka, na jakie jest lub może być narażony,
- 2) uwzględnia wszystkie przedziały czasowe od śróddziennej do długoterminowej,
- 3) uwzględnia poziom zapotrzebowania na środki płynne w sytuacji skrajnej (bufor płynności),
- 4) dokonuje oceny nadwyżki płynności w postaci zapasu wysokiej jakości i nieobciążonych aktywów płynnych,
- 5) monitoruje poziom koncentracji i stabilności źródeł finansowania.
- 6) monitoruje i raportuje wskaźnik pokrycia płynności LCR i wskaźnik NSFR,
- 7) monitoruje lukę płynności,
- 8) przeprowadza testy warunków skrajnych,
- 9) opracowuje i testuje plany awaryjne,
- 10) na bieżąco raportuje informacje o ekspozycji na ryzyko płynności.

Instrumentami zarządzania ryzykiem płynności w Banku są następujące limity ostrożnościowe:

- 1) limit luki niedopasowania:
 - do 1 miesiąca,
 - od 1 – 3 miesięcy,
 - od 3 – 6 miesięcy,
 - od 6 – 1 roku,
 - od 1 – 3 lat.
- 2) limit wielkości portfela kredytowego w stosunku do depozytów;
- 3) limit dużych depozytów,
- 4) limit depozytów osób wewnętrznych,
- 5) limit pokrycia depozytów niestabilnych aktywami płynnymi,
- 6) limit wskaźnika płynności aktywów.

Dodatkowo analizie i kontroli podlegają wskaźniki wynikające:

- 1) z Uchwały Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.
 - Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem powinien wynosić co najmniej 0,2
 - Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi powinien wynosić co najmniej 1
- 2) Zgodnie z art.94 ust.2 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, normy płynności krótkoterminowej (M1 oraz M1 i M2 w zależności od wielkości banku) wynikające z uchwały nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, przestały obowiązywać, wobec pełnego wdrożenia z dniem 1 stycznia 2018 r. normy LCR na poziomie 100%.
- 3) Natomiast normy płynności długoterminowej (odpowiednio M2 oraz M3 i M4) określone w ww. uchwale KNF obowiązują do momentu, gdy znajdzie zastosowanie akt

delegowany dotyczący NSFR, o którym mowa w art.510 ust.3 rozporządzenia nr 575/2013. Do tego czasu wymagane jest raportowanie danych dotyczących tych norm w sprawozdaniu „IPS Liquidity-dzienne”. Jednocześnie nie jest wymagane prezentowanie danych w zakresie norm płynności krótkoterminowej, natomiast pozostaje obowiązek raportowania norm płynności długoterminowej.

- 4) z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r., Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. i Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2015/61 z dnia 10 października 2014r. Bank bada:
- wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR) równy 1,
 - pozycje zapewniające stabilne finansowanie Banku (NSFR).

Wskaźniki zabezpieczenia płynności definiowane na podstawie nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR w 2018 roku w żadnym dniu roboczym nie przekroczyły limitów.

Na 31 grudnia 2018 roku poziom nadzorczych miar płynności wyniósł odpowiednio:

- M1 – 0,46;
- M2 – 4,95;
- LCR – 247;
- NSFR – 141;

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank sporządza kontraktową oraz urealnioną lukę płynności.

Tabela 4. Urealniona luka płynności na dzień 31.12.2018 roku.

Termin	Aktywa	Pasywa	Luka ogółem	Luka skumulowana	Wskaźnik płynności ogółem	Wskaźnik płynności skumulowany	Wskaźnik luki
Do 1 m-ca	43 964	23 104	20 859	20 859	1,90	1,90	1,90
Od 1 do 3 m-cy	2 349	4 191	-1 843	19 017	0,56	1,70	1,70
Od 3 do 6 m-cy	2 215	11 013	-8 798	10 218	0,20	1,27	1,27
Od 6 m-cy do 1 roku	5 096	14 394	-9 298	920	0,35	1,02	1,02
Od 1 roku do 2 lat	7 417	20 619	-13 202	-12 282	0,36	0,83	0,36
Od 2 lat do 5 lat	14 756	5 920	8 836	- 3 445	2,49	0,96	2,49
Od 5 lat do 10 lat	13 395	5 920	7 476	4 031	2,26	1,05	2,26
Od 10 do 20 lat	6 597	5 920	678	4 708	1,11	1,05	1,11
Powyżej 20 lat	939	8 262	-7 323	-2 615	0,11	0,97	0,11

14

Razem	96 728	99 342	-2 615	-4 271	0,97		
-------	--------	--------	--------	--------	------	--	--

W Banku przeprowadzane są testy warunków skrajnych w celu identyfikacji i określeniu ilościowemu ekspozycji Banku na możliwe przyszłe napięcia płynnościowe, analizując możliwy wpływ tych napięć na jego przepływy pieniężne, pozycję płynnościową, rentowność i wypłacalność, a także na możliwości pomocowe zrzeszenia w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych i banków zrzeszających, na podstawie przekazywanych do wykorzystania przez bank zrzeszający własnych testów i odpowiednich danych finansowych.

Bank w ramach scenariuszy warunków skrajnych testuje przynajmniej dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym (jeden do dwóch tygodni), jak i mniej dotkliwe ale utrzymujące się w czasie (jeden do dwóch miesięcy).

Rezultaty testów warunków skrajnych powinny służyć:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji banku,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka,
- 3) do oceny adekwatności nadwyżki płynności, a także zdolności do kompensacji niedoborów,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności Banku oraz określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności – w zależności od stopnia, w jakim przewidywane deficyty w finansowaniu są większe niż (lub przewidywane nadwyżki są mniejsze niż) te wynikające z tolerancji ryzyka płynności, zarząd banku powinien przekazać do akceptacji rady nadzorczej propozycje zmian w tym zakresie,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Bank zgodnie z regulaminem otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla Banków Spółdzielczych zrzeszonych i współpracujących z Bankiem BPS S.A. ma możliwość skorzystania z kredytu w rachunku bieżącym w celu zachowania nadzorczych miar płynności. W całym roku 2018 Bank nie korzystał z ww. kredytu.

Dodatkowo w przypadku zagrożenia utraty płynności Bank Spółdzielczy w Głogówku może skorzystać z pomocy jaką daje Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w postaci:

- 1) częściowego lub całkowitego zniesienia blokady rachunku depozytu obowiązkowego,
- 2) udzielenia lokaty lub pożyczki płynnościowej.

W skrajnych przypadkach (zagrożenie upadłością) Bank może skorzystać ze środków Funduszu Zabezpieczającego w postaci:

- 1) pożyczki restrukturyzacyjnej,
- 2) gwarancji, poręczenia,
- 3) pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- 4) wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwowy.

Szczegółowe warunki pomocy przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zawarte są w załącznikach do umowy.

2.3. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą”.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,

Ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym jest to ryzyko strat wynikających z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które prowadzą do spadku przychodów odsetkowych, wzrostu kosztów odsetkowych lub zmniejszenia wartości bieżącej netto pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych (dotyczy również pozycji zabezpieczających te pozycje). Ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności innej niż handlowa wynika z następujących źródeł:

- 1) ryzykiem terminów przeszacowania, czyli niedopasowania terminów zmiany oprocentowania aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych,
- 2) ryzykiem bazowym, czyli zmian w relacjach między krzywymi dochodowości, które wpływają na ustalenie oprocentowania instrumentów znajdujących się w portfelu banku i powodują zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem tych instrumentów,
- 3) ryzykiem opcji klienta, czyli opcji związanych z oprocentowaniem, zawartych w produktach bankowych,
- 4) ryzykiem krzywej dochodowości, czyli zmieniających się relacji między oprocentowaniem dla poszczególnych terminów zapadalności/wymagalności krzywej dochodowości,
- 5) wartości ekonomicznej kapitału, czyli wpływ potencjalnej zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem.
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
- 3) Instrukcja pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku.
- 4) Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
- 5) Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymuje pozycję luki dla działalności złotowej i walutowej w ramach limitów przyjętych uchwałą Zarządu Banku.

Wewnętrzne regulacje Banku dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej, uwzględniają kluczowe zagadnienia zawarte w rekomendacjach Komisji Nadzoru Finansowego.

Ryzyko stopy procentowej monitorowane jest poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalaniem na dany rok obrachunkowy przez Zarząd

Banku limitem dopuszczalnego ryzyka wyniku odsetkowego. Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

Metody pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowane w Banku:

- 1) analiza i pomiar ryzyka stopy procentowej metodą luki niedopasowania terminów przeszacowania,
- 2) symulacje możliwego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku,
- 3) analiza ryzyka bazowego i ryzyka opcji klienta,
- 4) analiza testów warunków skrajnych.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez zespół ds. ryzyk i analiz. Każdorazowe przekroczenie limitu skutkuje opracowaniem informacji w tym zakresie na posiedzenie Zarządu.

Scenariusz szokowej zmiany stóp procentowych o 200 pb. na dzień 31.12.2018 wskazuje, że skalkulowana zmiana wyniku odsetkowego w okresie najbliższych 12 miesięcy może wynieść:

- dla wzrostu stóp procentowych +297 tys. zł,
- dla spadku stóp procentowych -1 463 tys. zł.

Niekorzystna zmiana wyniku odsetkowego przy równoległym przesunięciu krzywej dochodowości w dół (stress test) stanowiła 16,72% funduszy własnych Banku.

2.4. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany i jednoczesnym utrzymywaniu pozycji walutowej na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo Banku.

Ryzyko walutowe związane jest z niekorzystnymi zmianami kursów walut obcych w stosunku do waluty polskiej co może prowadzić do powstania strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem walutowym wyznaczają:

1. Strategia zarządzania ryzykiem.
2. Polityka zarządzania ryzykiem walutowym.
3. Instrukcja zarządzania ryzykiem walutowym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem walutowym Banku.
4. Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
5. Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym odbywa się w ramach limitów:

- 1) pozycji walutowej całkowitej,
- 2) pozycji walutowych netto w poszczególnych walutach obcych,

Metody pomiaru ryzyka walutowego stosowane w Banku:

- 1) codziennie wyznaczone są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kurie średnim NBP.
- 2) dwa testy potencjalnych strat w skrajnych warunkach rynkowych.

Bank zakłada, że skala działalności walutowej będzie nieznacząca, tj. udział obrotów

walutowych w obrotach ogółem nie przekroczy 5%.

Na dzień sporządzania niniejszej informacji Bank tworzył wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego.

2.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych obejmujące także ryzyko prawne. Z obszaru ryzyka operacyjnego wyłącza się ryzyko utraty reputacji i ryzyko strategiczne.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku Spółdzielczym w Głogówku wdrożony został według postanowień Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017, co w szczególności przejawia się jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem oraz Rekomendacji M i D.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

1. Strategia zarządzania ryzykiem.
2. Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym.
3. Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym.
4. Polityka bezpieczeństwa informacji.
5. Instrukcja zarządzania bezpieczeństwem systemów informatycznych i infrastruktury teleinformatycznej.
6. Instrukcja użytkownika systemów informatycznych.
7. Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
8. Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń operacyjnych.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne.

Informacja ta zawiera:

- 1) analizę strat poniesionych przez Bank z tytułu zrealizowanego ryzyka operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem strat istotnych,
- 2) szacunkowe i prognostyczne obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą BIA .

Zarządowi Banku prezentowana jest również bieżąca informacja o istotnych stratach operacyjnych.

W roku 2018 Bank zarejestrował straty rzeczywiste i potencjalne w kwocie brutto 8 tys. PLN. Stwierdzono cztery zdarzenia istotne zgodnie z zapisami w „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym”.

Bank stosuje następujące metody ograniczania ryzyka operacyjnego (oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka):

- 1) Modyfikowanie procesów w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- 2) Zabezpieczenia fizyczne;
- 3) Zabezpieczenia finansowe (ubezpieczenia).

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku jest wspierany przez system informatyczny OperNet.

Ilość zdarzeń, które wystąpiły w roku 2018 z podziałem na kategorie została przedstawiona w tabeli poniżej:

Tabela 5. Liczba zdarzeń z podziałem na kategorie, które wystąpiły w roku 2018.

Rodzaje zdarzeń	Kategorie zdarzeń w ramach rodzaju	Liczba zdarzeń	Koszty brutto w tys.
1. Oszustwa wewnętrzne.	1. Działania nieuprawnione.	0	0
	2. Kradzież i oszustwo.	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne.	1. Kradzież i oszustwo.	1	0
	2. Bezpieczeństwo systemów.	19	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze.	0	0
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy.	0	0
	3. Podziały i dyskryminacja.	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne.	1. Obsługa klientów, ujawnienie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów.	0	0
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe.	0	0
	3. Wady produktów.	0	0
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje.	0	0
	5. Usługi doradcze.	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi.	Kłęski żywiołowe	0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów.	Systemy	14	0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i	33	4

procesami operacyjnymi:	obsługa transakcji.		
	2. Monitorowanie i sprawozdawczość.	0	0
	3. Napływ i dokumentacja klientów.	0	0
	4. Zarządzanie rachunkami klientów	0	0
	5. Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	0	0
	6. Sprzedawcy i dostawcy	0	0
Razem:		67	4

2.6. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności – skutkami nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały zdefiniowane w opracowanej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą „Polityce zgodności Banku Spółdzielczego w Głogówku”.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację – poprzez analizę przepisów prawa - na podstawie informacji wewnętrznych i zewnętrznych, np. baz danych o zmianach aktów prawnych, rejestrów wewnętrznych Banku, a także zgłoszonych informacji naruszeniu przepisów, pozwalającą na wstępne zlokalizowanie obszarów ryzyka, które następnie zostaną poddane ocenie,
- 2) ocenę ryzyka – poprzez pomiar lub szacowanie,
- 3) kontrolę ryzyka - projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 4) monitorowanie – wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 5) raportowanie - na temat ryzyka braku zgodności – do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Ocena ryzyka braku zgodności obejmuje analizę ryzyka hipotetycznego i historycznego. W roku 2018 nie zaewidencjonowano przypadku wystąpienia ryzyka braku zgodności. Bank nie poniósł kosztów zdarzeń z tytułu tego ryzyka. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w 2018 roku ocenia się jako skuteczne.

2.7. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej - ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest utrzymanie bezpiecznej relacji pomiędzy poziomem kapitałów własnych Tier I i ekspozycją

na ryzyko kredytowe, zapewniającą ograniczenie nadmiernego ryzyka finansowania, a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa w przypadku nagłego spadku wartości aktywów lub zwiększenia realizowanych udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy jednoczesnym spadku jakości tworzonych z nich aktywów. Apetyt na ryzyko dźwigni finansowej Banku nie powinien być niższy niż 5%.

Na dzień 31 grudnia 2018 wskaźnik dźwigni finansowej wynosił 9,03%, czyli powyżej ustalonego apetytu.

2.8. Ryzyko biznesowe.

Ryzyko biznesowe – ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe może przejawiać się w obszarze ryzyka wyniku finansowego, strategicznego i otoczenia.

2.8.1. Ryzyko wyniku finansowego.

Ryzyko wyniku finansowego – to ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału. Ryzyko wyniku finansowego może mieć wpływ na ryzyko biznesowe.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, zapewniającej uzyskiwanie niezbędnych dla bieżącej działalności, jak również dla potrzeb rozwoju wyników finansowych, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, wdrażania strategii, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar i ocenę wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia służące podejmowaniu działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości wyników finansowych Banku na niekorzystną zmianę sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej.

Na dzień 31 grudnia 2018 Bank osiągnął wynik finansowy netto w wysokości 420 tys. zł.

2.8.2. Ryzyko strategiczne.

Ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

2.9. Ryzyko bancassurance.

Ryzyko bancassurance – ryzyko łączenia produktów bankowych z ubezpieczeniowymi, badane w ramach oceny ryzyka kredytowego oraz ryzyka braku zgodności. W roku 2018 nie odnotowano reklamacji i skarg klientów dotyczących ubezpieczeń. W związku z powyższym stwierdza się, że ryzyko bancassurance w Banku kształtuje się na niskim poziomie.

3. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem. (art. 435 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe)

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony) - którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w pkt.1, a także

działalność komórki ds. zgodności.

3) poziom trzeci (trzecia linia obrony) - którą stanowi działalność audytu wewnętrznego.

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Komitet Kredytowy,
- 4) Zespół ds. ryzyk i analiz,
- 5) Stanowisko ds. zgodności, samorządu i organizacji,
- 6) Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 7) Pozostali pracownicy Banku.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu zawsze cieszą się wystarczająco dobrą opinią i posiadają wystarczającą wiedzę, umiejętności i doświadczenie do wykonywania swoich obowiązków. Ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres doświadczeń.

Wszyscy członkowie organów poświęcają wystarczająco dużo czasu w wykonywaniu swoich funkcji w Banku, a także analizom kwestii ryzyka. Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oraz w wycenie aktywów związanych z tymi rodzajami ryzyka oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach organów.

Do podstawowych zadań poszczególnych organów i komórek organizacyjnych należą:

Rada Nadzorcza

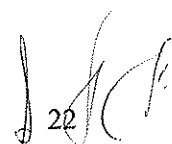
Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność poprzez:

- 1) zatwierdzenie określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;
- 3) nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w banku system zarządzania ryzykiem;
- 4) nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie,
- 5) określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;

Zarząd Banku

Zarząd banku zapewnia, że system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, jest adekwatny i skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem dostarcza zamierzonych efektów, oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu.

Zarząd, w ramach posiadanych kompetencji, podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym), a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego związanego z zarządzaniem ryzykiem. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym).

22

Zarząd dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem (w tym operacyjnym) i systemu zarządzania ryzykiem, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem.

Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank.

Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych.

Komitet Kredytowy

Uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”

Zespół ds. ryzyk i analiz

Monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar monitorowanie i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami.

Stanowisko ds. zgodności, samorządu i organizacji

Zapewnienia przestrzegania zgodności w Banku. Podstawowe zadania stanowiska to identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Audyt wewnętrzny

Sprawowany jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku.

Pozostali pracownicy

Mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji oraz dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków.

4. System raportowania i pomiaru ryzyka

Zakres systemu raportowania określa Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Głogówku zwana SIZ.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1 o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2 dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3 dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4 ocena adekwatności kapitałowej,
- 5 dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku (ryzyko wyniku finansowego), uwzględniającej:
 - a) wykonanie planu ekonomiczno-finansowego,

- b) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
- c) strukturę przychodów i kosztów,
- d) wyniki osiągnięte na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
- e) uzyskane wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka,
- f) realizacji zadań wynikających w regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
- g) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej i audytu.

Instrukcja określa także zasady, terminy i odbiorców raportowanych informacji.

Systemy pomiaru ryzyka dostosowane są indywidualnie do profilu i skali działania Banku. Zasady pomiaru dla poszczególnych ryzyk zawierają odpowiednie Instrukcje.

System limitów ograniczających poziom ryzyka zawiera Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku Spółdzielczym w Głogówku.

5. Informacja z zakresu ogólnego profilu ryzyka wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

Bank Spółdzielczy w Głogówku na dzień 31 grudnia 2018 roku nie przekroczył zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą poziomu apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami alokacji kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka.

Obliczenie wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka odbywa się w myśl artykułu 128 Prawa Bankowego i Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013.

Tabela 6. Wykorzystanie limitów alokacji kapitałów na poszczególne ryzyka określone w polityce kapitałowej wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawione są w tabeli poniżej:

	Wartość	Wartość ICAAP	Limit do FW	Limit zł	Wykorzystanie
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	3 273	0,00	67,00%	5 862	55,28%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	484	0,00	10,00%	875	54,84%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego	0,00	0,00	2,00%	175	0,00%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności		0,00	2,00%	175	0,00%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego		0,00	2,00%	175	0,00%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej		0,00	4,00%	350	0,00%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego		0,00	2,00%	175	0,00%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji		0,00	2,00%	175	0,00%
Wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych ryzyk		0,00	9,00%	787	0,00%

Całkowity współczynnik kapitałowy banku wynosi 18,63 %. Współczynnik ten oparty jest na kapitale podstawowym TIER 1 i został wyznaczony z uwzględnieniem:

1. Decyzji KNF nr DBS/DBS_WZ/7105/22/63/2016 o możliwości niestosowania wymogów art. 113 ust 1 Rozporządzenia CRR w odniesieniu do ekspozycji wobec banków, z którymi Bank

24

- Spółdzielczy w Głogówku przystąpił do systemu ochrony BPS;
 2. Decyzji KNF nr DBS/DBS_WZ/7105/19/15/2016 o możliwości nie odliczania posiadanych przez Bank udziałów kapitałowych w BPS SA do celów obliczenia funduszy własnych na zasadzie indywidualnej.

Współczynnik kapitałowy Banku kształtował się powyżej limitu określonego w planie ekonomiczno-finansowym na rok 2018 r oraz normach ostrożnościowych na poziomie 13,25 %.

Bank na potrzeby Bankowego Funduszu Gwarancyjnego zobligowany został do utrzymywania minimalnego wymogu funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji (wskaźnik MREL). Na dzień analizy wskaźnik MREL wynosił 9,82% i mieścił się w limicie ustalonym na rok 2018 (6,42%).

Bank w miesiącu grudniu 2018 roku posiadał fundusze własne w kwocie 8 748 tys. zł co w przeliczeniu na walutę euro daje kwotę 2 034 tys. euro. Bank posiada nadwyżkę funduszy własnych ponad kapitał wewnętrzny.

Bank w analizowanym okresie nie był zmuszony do utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego wobec czego wewnętrzny całkowity wymóg kapitałowy wyniósł 3 757 tys. zł.

Tabela 7. Podstawowe wskaźniki i dane liczbowe:

	31-12-2018
Suma bilansowa netto	95 338,59
Wynik na działalności bankowej	3 420,82
Wynik finansowy netto	420,00
Kapitał (fundusz) własny wg CRR	8 748,89
Współczynnik kapitałowy	18,63
Wskaźnik zyskowności kapitału własnego (ROE)	5,66%
Wskaźnik marży na aktywach <i>(wynik na działalności bankowej*100/suma bilansowa)</i>	2,83%
Wskaźnik rentowności aktywów <i>(wynik finansowy netto/suma bilansowa)</i>	1,17%
Wskaźnik poziomu kosztów (C/I)	71,80%
Wskaźnik kredytów do depozytów	62,88%
Wskaźnik ryzyka działalności kredytowej <i>(kredyty zagrożone/obligo kredytowe)</i>	3,85%
Wskaźnik kredytów straconych <i>(kredyty stracone/obligo kredytowe)</i>	3,85%
Nadzorcza miara płynności M1	0,46
Nadzorcza miara płynności M2	4,95
Wskaźnik płynności LCR	2,47
Wskaźnik płynności NSFR	1,41
Wskaźnik dźwigni finansowej	9,03%

Bank Spółdzielczy w Głogówku podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości zarządzania ryzykami i podnoszenia efektywności działalności Banku przy zachowaniu bezpieczeństwa jego działania. Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową pozwala Bankowi na dynamiczny i bezpieczny rozwój.

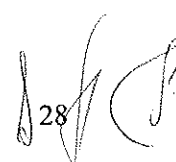
Tabela 8. Szczegółowe informacje w zakresie przestrzegania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka.

Lp.	Nazwa limitów:	Limit	Aktualne wykorzystanie %
Ryzyko kredytowe			
1	Maksymalna ekspozycja wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403	24% uznanego kapitału	94,51
2	Maksymalna ekspozycja wobec instytucji lub grupy powiązanych klientów jeżeli do grupy należy co najmniej jedna instytucja po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403	24% uznanego kapitału	0,00
3	Maksymalna ekspozycja wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko.	24% kapitału podstawowego T1	37,81
4	Łączna ekspozycja w koncentrację dużych ekspozycji.	300% uznanego kapitału	58,91
5	Rolnictwo	450% uznanego kapitału	79,59
6	Handel	80% uznanego kapitału	60,21
7	Budownictwo	50% uznanego kapitału	23,98
8	Administracja publiczna i obrona narodowa	120% uznanego kapitału	86,97
9	Gospodarstwa domowe	100% uznanego kapitału	48,49
10	Kredyty w rachunku bieżącym	150% uznanego kapitału	56,36
11	Kredyty inwestycyjne, w tym preferencyjne	300% uznanego kapitału	80,44
12	Kredyty obrotowe	50% uznanego kapitału	54,45

26

13	Kredyty na finansowanie nieruchomości mieszkalnych	50% uznanego kapitału	54,67
14	Kredyty JST	120% uznanego kapitału	86,97
15	Pozostałe kredyty i pożyczki	70% uznanego kapitału	45,47
16	Kredytowa linia hipoteczna	150% uznanego kapitału	61,84
17	Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej	90% uznanego kapitału	37,57
18	Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	430% uznanego kapitału	78,38
19	Pozostałe zabezpieczenia (w tym niezabezpieczone)	50% uznanego kapitału	40,51
20	Weksel własny i poręczenie wekslowe	200% uznanego kapitału	94,44
21	Kredyty gotówkowe	90% portfela DEK	88
22	Kredyty mieszkaniowe	35% portfela DEK	35
23	Kredyty w rachunku ROR	20% portfela DEK	36
24	Pozostałe kredyty	5% portfela DEK	27
25	Detaliczne ekspozycje kredytowe do 5 lat (włącznie)	95% portfela DEK	78
26	Detaliczne ekspozycje kredytowe powyżej 5 lat	40% portfela DEK	66
27	Wskaźnik jakości dla kredytów konsumpcyjnych	3% portfela DEK	41
28	Maksymalny poziom zaangażowania w DEK	40% uznanego kapitału	64
29	Łączne zaangażowanie w EKZH	450% uznanego kapitału	81,06
30	Kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipoteką	40% uznanego kapitału	47,94
31	Uniwersalne kredyty hipoteczne dla OF	35% uznanego kapitału	32,07
32	EKZH wobec podmiotów gospodarczych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych	430% uznanego kapitału	77,76

33	EKZH wobec pozostałych podmiotów gospodarczych (bez rolników)	70% uznanego kapitału	77,85
34	EKZH wobec osób prywatnych	40% uznanego kapitału	76,00
35	EKZH wobec rolników	350% uznanego kapitału	80,59
36	EKZH udzielone na cele związane z finansowaniem nieruchomości (bez osób fizycznych)	200% uznanego kapitału	83,40
37	EKZH inwestycyjne (maszyny, itp., bez osób fizycznych)	100% uznanego kapitału	25,99
38	Pozostałe kredyty hipoteczne dla podmiotów gospodarczych (kredytowe linie hipoteczne +rachunek bieżący, bez osób fizycznych)	200% uznanego kapitału	70,15
39	EKZH do 10 lat (wg. terminów pierwotnych)	250% uznanego kapitału	56,16
40	EKZH powyżej 10 lat (wg. terminów pierwotnych)	300% uznanego kapitału	74,80
LIMITY DOTYCZĄCE ZOBOWIĄZAŃ POZABILANSOWYCH			
41	Suma zobowiązań pozabilansowych	20% obliga kredytowego	35,48
42	Suma udzielonych gwarancji	10% uznanego kapitału	42,65
INWESTYCJE W INSTRUMENTY DŁUŻNE I KAPITAŁOWE			
43	Ekspozycja kapitałowa wobec jednego podmiotu	12% uznanego kapitału	86,58
44	Suma ekspozycji kapitałowych	40% uznanego kapitału	27,23
45	Ekspozycja w akcje BPS	12% uznanego kapitału	86,58
46	Ekspozycja w bony pieniężne	350% uznanego kapitału	61,78
47	Limit obligo kredytowe/aktywa ogółem	Max 60%	88
RYZYO WALUTOWE			
48	Limit otwartej pozycji walutowej całkowitej (LPC)	2,2% funduszy własnych	64
49	Limit indywidualnych pozycji walutowych (LN EUR)	Max 40 tyś Euro	62

28

50	Limit indywidualnych pozycji walutowych (LN USD)	Max 10 tys.USD	46
RYZYO STOPY PROCENTOWEJ			
51	Limit max wartości współczynnika luki	Max. 50% sumy bilansowej netto	75,68
52	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego (przy założeniu zmian stóp rynkowych o 0,25 pp)	Max. 7,75% Planowanego wyniku odsetkowego	77,29
53	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego (przy założeniu zmian stóp procentowych o 0,10 pp)	Max. 2,25% Planowanego wyniku odsetkowego	87,55
54	Limit rozpiętości odsetkowej	Min.2,75 pp	95
55	Minimalna marża operacyjna	Min. 2,70%	95
56	Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania	Max 20% funduszy własnych	83,65
RYZYO PŁYNNOŚCI			
57	Portfel kredytowy <i>(Wielkość portfela kredytowego w stosunku do ogółu depozytów)</i>	Max 80%	79,69
58	Depozyty duże, powyżej 200 tys. zł. <i>(Limit sumy depozytów „dużych” do ogółu depozytów).</i>	Max 25%	76,60
59	Depozyty osób wewnętrznych <i>(Limit sumy depozytów pracowników, Zarządu, Rady i osób powiązanych).</i>	Max 3%	52,33
60	Pokrycie depozytów niestabilnych <i>(Limit minimalnego pokrycia depozytów niestabilnych aktywami płynnymi przy założeniu, że depozyty niestabilne to depozyty podmiotów regulowanych, część depozytów podmiotów niefinansowych oraz depozyty duże).</i>	Min 100%	67
61	Udział kredytów zagrożonych <i>(Maksymalna wartość kredytów zagrożonych w stosunku do całego obliża kredytowego).</i>	Max 5%	77

5.1 Udziały lub akcje w innych jednostkach

Zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Banku papiery wartościowe, akcje i udziały wycenia się przy zastosowaniu kryteriów dla poszczególnych pozycji, tj.:

1. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki, dyskonto i premię.
2. Akcje nie notowane na giełdzie, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się według ceny nabycia.
3. Udziały w pozostałych jednostkach finansowych wycenia się według cen nabycia. W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości udziałów dokonywane są odpisy aktualizujące ich wartość w ciężar kosztów finansowych.

Według stanu na dzień 31.12.2018r. Bank posiadał udziały, akcje.

1. w instytucjach finansowych w kwocie 909 tyś.zł
 - a) akcje BPS S.A. w Warszawie w łącznej liczbie 603 887 sztuk.
2. w pozostałych jednostkach w kwocie 43 tyś zł
 - a) udziały wniesione do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wg cen nabycia w wysokości 5 tyś. zł,
 - b) udziały w Spółce z o.o. PartNet w Krakowie według cen nabycia 38 tyś.zł (775 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy).

Powyższe akcje i udziały zakwalifikowane zostały przez Bank do aktywów trwałych i wycenione są wg ceny nabycia zgodnie z § 36 pkt 5 Rozporządzenia MF z dnia 01 października 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków. Odpisów aktualizacyjnych z tytułu trwałej utraty wartości ww. papierach wartościowych nie dokonano.

5.2 Dłużne papiery wartościowe

Według stanu na dzień 31.12.2018r. Bank posiadał dłużne papiery wartościowe w kwocie 18 918 tys. zł. z czego wartość nominalna stanowiła 18 920 tys. zł, którą pomniejszono o należne redyskonto w kwocie 2 tys. zł. Posiadane papiery wartościowe to wyłącznie krótkoterminowe bony pieniężne emitowane przez Narodowy Bank Polski.

6. Fundusze własne.

Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności) – ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie banku.

6.1. Informacje podstawowe

Bank Spółdzielczy w Głogówku szacuje fundusze własne zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. Fundusze własne ujmowane są w księgach rachunkowych z podziałem na Kapitał Tier I i Tier II

Kapitał Tier I obejmuje:

1. Kapitał podstawowy Tier I, w którego skład wchodzi:
 - a) fundusz udziałowy, tworzony z wpłat udziałów członkowskich wniesionych do dnia 26.06.2013 r.
 - b) fundusz zasobowy, tworzony z wpłat przez członków wpisowego i z części nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,
 - c) fundusz z aktualizacji wyceny policzony zgodnie z wytycznymi Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Kapitał dodatkowy Tier I – którego składników Bank nie posiada.

Składników wchodzących w skład Kapitału Tier II a Bank na dzień 31 grudnia 2018 r. nie posiada.

30

Minimum 80% wyniku finansowego netto wypracowanego w 2018r. zostanie przekazane na fundusz zasobowy co umocni sytuację kapitałową Banku.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Banku fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie straty bilansowej Banku Spółdzielczego.

Bank na koniec grudnia 2018 posiadał fundusze własne na poziomie 8 749 tys. zł, co pozwalało pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

6.2. Wartość księgową kapitałów własnych zgodnie z Ustawą Prawo bankowe.

Kapitał Banku na koniec grudnia 2018 r. składał się z następujących rodzajów funduszy:

- fundusz udziałowy w wysokości 141 tys. zł,
- fundusz zasobowy w wysokości 8 441 tys. zł,
- fundusz z aktualizacji wyceny w wysokości 210 tys. zł
- zysk netto wynikający z rachunku zysków i strat 420 tys. zł.

Księgowa wartość kapitału własnego Banku na dzień 31.12.2018 r. wyniosła 9 212 tys. zł.

7. Adekwatność kapitałowa

7.1. Opis metody stosowanej do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego

Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego to wewnętrzny proces oceny ryzyk bankowych pod kątem adekwatności funduszy własnych, mający na celu ustalenie dodatkowych wymogów kapitałowych zgodnych z profilem ryzyka w Banku.

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku oraz do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Proces Oceny adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki:

- 1) ilościowe – liczone jako udział wymogów kapitałowych z tytułu danego rodzaju ryzyka w funduszach własnych. Jako istotne określa się ryzyko, na które Bank tworzy wymogi kapitałowe.
- 2) jakościowe – analizowane niezależnie od kryterium ilościowego w przypadku pozostałych ryzyk, które nie powodują wymiernych strat dla banku, nie wymagają tworzenia dodatkowych wymogów kapitałowych a wymienionych w Dyrektywie UE – Bank uznaje ww. ryzyka za istotne na podstawie przyjętej strategii, skali i złożoności działalności.

Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.

Poza ryzykiem kredytowym oraz pozostałymi ryzykami zidentyfikowanymi w regulacjach Komisji Nadzoru Finansowego i służącymi do obliczenia współczynników kapitałowych, w celu oszacowania kapitału wewnętrznego zidentyfikowano 12 dodatkowych ryzyk:

- stopy procentowej w księdze bankowej,
- płynności,
- cyklu gospodarczego,
- kapitałowe,
- strategiczne,
- modeli,

- koncentracji,
- wyniku finansowego,
- utraty reputacji,
- ryzyko transferowe,
- ryzyko bancassurance,
- ryzyko rezydualne.

Na dzień 31.12.2018r Bank w analizowanym okresie nie był zmuszony do utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego wobec czego wewnętrzny całkowity wymóg kapitałowy wyniósł 3 757 tys. zł.

7.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego został wyliczony z wykorzystaniem metody standardowej.

Tabela 9. Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według rodzaju ekspozycji na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa ekspozycji	Wartość ekspozycji wazonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje bilansowe	95 301	39 320	3 146
2.	Ekspozycje pozabilansowe	3 568	1 591	127
	Razem	98 869	40 911	3 273

Tabela 10. Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według wagi ryzyka kontrahenta w tys. zł

Waga ryzyka	Wartość ekspozycji przed uwzględnieniem współczynników konwersji i ekspozycji pozabilansowych	Podział ekspozycji przez współczynniki konwersji ekspozycji pozabilansowych				Wartość ekspozycji po uwzględnieniu współczynników konwersji i ekspozycji pozabilansowych	Wartość ekspozycji wazonej ryzykiem po zastosowaniu współ. wsparcia (0,7619)	Wymóg kapitałowy razem dla ryzyka kredytowego
		0%	20%	50%	100%			
0%	20 772	0	0	0	0	0	0	0
20%	32 450	0	0	0	0	6 490	6 490	519
50%	0	0	0	0	0	0	0	0
75%	2 440	0	24	114	0	1 877	1 877	150
100%	39 639	0	619	2 810	0	41 168	32 544	2 604
150%	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	95 301	0	643	2 924	0	49 535	40 911	3 273

32

7.3. Pozostałe wymogi kapitałowe

Kalkulacja wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2018 r. została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 11. Oszacowanie kapitału wewnętrznego oraz ocena adekwatności kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad minimalne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	3 273	3 273	0
Ryzyko rynkowe	0	0	0
Ryzyko operacyjne	484	484	0
Łączny kapitał wewnętrzny na ryzyka objęte wyznaczaniem minimalnego wymogu kapitałowego	3 757	3 757	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0	X	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	X	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	X	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	X	0
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0	X	0
koncentracji geograficznej	0	X	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0	X	0
Ryzyko płynności	0	X	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	X	0
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0	X	0
amortyzacja pozycji funduszy własnych	0	X	0
ryzyko koncentracji dużych udziałów	0	X	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0	X	0
ryzyko cyklu gospodarczego	0	X	0
ryzyko strategiczne	0	X	0
ryzyko utraty reputacji	0	X	0
ryzyko transferowe	0	X	0

ryzyko modeli	0	X	0
Kapitał wewnętrzny	3 757	3 757	0
Fundusze własne	8 749	X	X
Uznany kapitał	8 749		
Kapitał podstawowy CET1	8 749	X	X
Kapitał Tier I	8 749	X	X
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych	4 992	X	X
Łączny współczynnik kapitałowy [%]	18,63	X	X
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I [%]	18,63	X	X
Współczynnik kapitału Tier I [%]	18,63	X	X
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]	18,63	X	X

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego. Wskaźnik jest średnią wartością wyniku z okresu ostatnich trzech lat – jest to iloraz z sum dodatnich wyników i liczby lat, w których wynik był dodatni. Roczny wynik kalkulowany jest jako suma wybranych pozycji rachunku zysków i strat, określonych w Rozporządzeniu CRR. Wartość wskaźnika bazowego na 31.12.2018 rok wynosi 484 tys. zł.

7. Bufory kapitałowe i wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Bank w grudniu 2018 roku utrzymywał następujące bufory:

1. zabezpieczający w kwocie 881 tys. zł
2. systemowy w kwocie 1 409 tys. zł
3. kapitałowy w wysokości 7 868 tys. zł

Bank nie jest identyfikowany jako instytucja o znaczeniu systemowym zgodnie z art. 131 dyrektywy 2013/36/UE dlatego nie wylicza wskaźników stosowanych do określenia wyników instytucji zgodnie z Art.441 Rozporządzenia CRR.

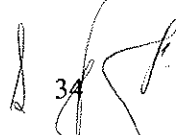
8. Polityka w zakresie wynagrodzeń- art. 450 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Banku obowiązuje Polityka wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku Spółdzielczego w Głogówku zatwierdzona uchwałą Rady Nadzorczej nr 11/2017/RN w dniu 26.04.2017 r. zwana dalej Polityką wynagradzania.

Bank opracował Politykę wynagrodzeń na podstawie:

- 1) Ustawy Prawo bankowe – art. 9ca,
- 2) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- 3) Wytycznych dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

34

- 4) Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych uchwałą KNF nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania jest:

- 1) określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Głogówku wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 marca 2017r. pod poz. 637,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Do stanowisk istotnych po uwzględnieniu weryfikacji o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Finansów oraz w uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się:

1. Członków Rady Nadzorczej,
2. Członków Zarządu,
3. Głównego Księgowego.

Zgodnie z zapisami w Polityce wynagrodzeń zmiennymi składnikami wynagradzania jest premia uznaniowa, którą dla Zarządu przyznaje Rada Nadzorcza, a dla Głównego Księgowego Zarząd Banku.

Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, przy czym wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Zmienne wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

Przyznanie i wysokość dla Członków Zarządu zmiennych składników wynagradzania zależy od oceny indywidualnych efektów pracy przeprowadzanej przez Radę Nadzorczą.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,
- 6) wynik z tytułu rezerw celowych.

Oceny efektów pracy pracowników, niebędących członkami Zarządu dokonuje Zarząd.

Wynagrodzenia stałe osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku Spółdzielczego w Głogówku w roku 2018 wynosiły 462 080 zł brutto, a wynagrodzenia zmienne 29 175 zł.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 27.02.2019 omawiała Raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania za rok 2018.

W Banku nie został powołany komitet do spraw wynagrodzeń, ponieważ Bank zgodnie z zapisami art. 4 pkt 35 ustawy Prawo bankowe nie jest Bankiem istotnym.

9. Zasady zarządzania art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust 4 ustawy Prawo Bankowe

1. System zarządzania

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz oceny prowadzonej działalności bankowej. W ramach systemu zarządzania w banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej. Dodatkowo system zarządzania obejmuje procedurę anonimowego zgłaszania wskazanemu członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach Przewodniczącemu Rady Nadzorczej, naruszeń przepisów prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. W ramach ww. procedury, Bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia pełną anonimowość, ochronę przed działaniami represyjnymi, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

Wskazane wyżej zadania systemu zarządzania mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa zgromadzonych w Banku środków przez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku. System zarządzania ma wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem.

2. Zasady powoływania członków Zarządu

Zasady powoływania członków Zarządu określają postanowienia Statutu Banku Spółdzielczego w Głogówku. Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku składa się z 3 członków, w tym Prezesa i dwóch członków, wybranych na czas nieokreślony. Każdy z członków Zarządu zajmuje jednocześnie jedno stanowisko członka Zarządu. Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w art. 22 ustawy – Prawo bankowe, wydawane na wniosek Rady Nadzorczej. Odwołanie wymaga pisemnego uzasadnienia. Pozostałych członków Zarządu Banku Spółdzielczego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Spełnienie warunków określonych w art.22aa ustawy Prawo Bankowe.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej mają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Ocena spełnienia w/w wymogów dokonywana jest na zasadach i w trybie określonym w Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu i Zarządu w Banku Spółdzielczym w Głogówku oraz Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Głogówku.

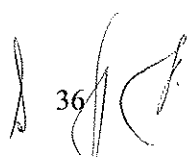
Ocena dokonywana jest zarówno na etapie doboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak i w toku wykonywania przez nich obowiązków.

Ocenie odpowiedniości podlega każdy z kandydatów/członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Zarząd i Rada Nadzorcza jako organy kolegialne.

Indywidualna ocena kwalifikacji poszczególnych członków Zarządu, Rady Nadzorczej obejmuje ustalenie, czy osoba oceniana posiada kwalifikacje niezbędne do sprawowania funkcji zarządczych (wiedza, umiejętność, doświadczenie).

Ocena reputacji poszczególnych członków Zarządu, Rady Nadzorczej obejmuje ustalenie czy zaistniałe fakty i okoliczności mają wpływ na reputację Banku.

36

Ocena kolegiarna Zarządu/Rady Nadzorczej, działającego jako organ obejmuje:

- 1) ocenę ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem;
- 2) ocenę reputacji Banku, jako pochodnej działań członków Zarządu/Rady Nadzorczej.

W toku wykonywanych obowiązków, ocena odpowiedniości członków Rady Nadzorczej za rok 2018 została przeprowadzona przez Komisję złożoną z 2 członków na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 07 czerwca 2019 roku. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej otrzymali ocenę pozytywną zarówno indywidualną jak i jako organ kolegialny.

Ocena odpowiedniości członków Zarządu za rok 2018 została przeprowadzona w dniu 29 kwietnia 2019r. na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Wszyscy członkowie Zarządu otrzymali ocenę pozytywną zarówno indywidualną jak i zarząd jako organ kolegialny.

Rada Nadzorcza dokonała tej oceny podejmując uchwałę wraz z uzasadnieniem, wskazującym na dokonaną ocenę kwalifikacji, z podaniem informacji, które z wymogów określonych w art. 22aa ustawy - Prawo bankowe zostały uznane za spełnione oraz jakie okoliczności, w szczególności dotyczące Banku, osoby, której dotyczy informacja, lub obsadzanego stanowiska i przyporządkowanych do niego kompetencji, zostały wzięte pod uwagę.

W świetle art. 22aa ustawy Prawo Bankowe, członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Głogówku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej uczestniczą w szkoleniach dotyczących zagadnień z obszarów, związanych z pełnionymi funkcjami.

9.1. System zarządzania ryzykiem art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR art. 111a ust 4 ustawy Prawo Bankowe

W banku funkcjonuje zorganizowany i sformalizowany system zarządzania ryzykiem. Proces zarządzania ryzykiem realizowany jest a podstawie pisemnych strategii, polityk, procedur, planów i analiz. W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził regulację o nazwie „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Głogówku” zwaną w dalszej części Strategią. Strategia jest zgodna z celami i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, zawartymi w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Głogówku na lata 2015-2019”. Uszczegółowienie Strategii stanowią polityki dotyczące poszczególnych ryzyk, które zawierają cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, czyli bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka.

W celu ograniczania ryzyka Bank ustalił wysokość limitów i wartości progowych mających charakter wskaźników ilościowych oraz zasad postępowania w przypadku przekroczenia limitów. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Głogówku na lata 2015-2019”.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest na podstawie pisemnych regulacji wewnętrznych, które określają sposób identyfikacji, pomiaru lub szacowania, monitorowania oraz raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Do ryzyk istotnych w swojej działalności, Bank zalicza:

- 1) Ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji),
- 2) Ryzyko operacyjne,
- 3) Ryzyko walutowe,
- 4) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 5) Ryzyko płynności,
- 6) Ryzyko braku zgodności.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- 4) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
- 5) analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
- 6) uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
- 7) agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku,
- 8) raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej,
- 9) audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
- 10) wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Struktura organizacyjna Banku dostosowana jest do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka. Podział realizowanych w Banku zadań zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej.

Przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami dotyczącej ryzyka jest sformalizowany i zawarty w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Głogówku. Instrukcja definiuje częstotliwość, odbiorców i terminy sporządzania. Zakres informacji i częstotliwość raportowania dostosowana jest do poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

Odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem ponosi Zarząd Banku. Natomiast Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem sprawując nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem.

9.2. System kontroli wewnętrznej (art.111a ustawy Prawo Bankowe)

W Banku Spółdzielczym w Głogówku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka, w szczególności uwzględniając:

- 1) stopień skomplikowania procesów funkcjonujących w Banku i w podmiotach zależnych,
- 2) zasoby, którymi dysponuje Bank,
- 3) ryzyko zaistnienia nieprawidłowości w zakresie poszczególnych procesów, w tym w szczególności w zakresie procesów istotnych,
- 4) ocenę dotychczasowej adekwatności i skuteczności pierwszej, drugiej i trzeciej linii obrony.

Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli wewnętrznej określa Regulamin kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku;
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;

Bank dokonuje powiązania celów kontroli wewnętrznej z procesami uznanymi za istotne, w celu identyfikacji obszarów, w których może wystąpić ryzyko zaistnienia nieprawidłowości i wymagane będzie: zaprojektowanie, wdrożenie i przestrzeganie kluczowych mechanizmów kontrolnych.

Wyodrębnienia procesów uznanych za istotne, a także powiązania tych procesów z celami systemu kontroli wewnętrznej dokonuje Stanowisko ds. zgodności, corocznie, a w razie potrzeby wynikającej z powołania nowych procesów lub zmiany ich statusu - na bieżąco.

System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe.

Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne - będące zabezpieczeniami organizacyjnymi lub technicznymi zapewniającymi realizację określonych celów systemu kontroli wewnętrznej w procesach Banku,
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w tym wykrywanie nieprawidłowości,
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony). Podział komórek i jednostek organizacyjnych Banku na poszczególne poziomy (linie obrony) dokonany jest w Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Głogówku.

Działanie pierwszego poziomu (linii obrony) w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) stosowanie przez pracowników jednostek i komórek pierwszego poziomu (pierwszej linii obrony) odpowiednich mechanizmów kontrolnych;
- 2) dokonywanie przez pracowników jednostek i komórek pierwszego poziomu (pierwszej linii obrony) w ramach obowiązków służbowych wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków – niezależnego monitorowania poziomego (monitorowania w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.

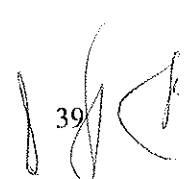
Działanie drugiego poziomu (drugiej linii obrony) w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) stosowanie przez pracowników komórek drugiego poziomu (drugiej linii obrony) odpowiednich mechanizmów kontrolnych;
- 2) dokonywanie przez pracowników komórek drugiego poziomu (drugiej linii obrony) w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez:
 - a. monitorowanie pionowe (weryfikacja bieżąca lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi),
 - b. lub monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie poziome w komórkach drugiego poziomu).

Na trzeci poziom (linię obrony) składa się działalność audytu wewnętrznego realizowanego przez Spółdzielnię System Ochrony Zrzeszenia BPS. Zasady współpracy z audytem wewnętrznym reguluje Umowa.

Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności poprzez:

- 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
- 2) opis w formie matrycy funkcji kontroli – sporządzany w postaci tabelarycznej opis powiązania celów systemu kontroli wewnętrznej, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

39

Raportowanie obejmuje przekazywanie wyników monitorowania na odpowiednie szczeble decyzyjne

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz niezależność komórki ds. zgodności, odpowiada także za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii, polityk oraz procedur w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, audytu wewnętrznego. Rada Nadzorcza zgodnie z przepisami powołała „Komitet audytu”, któremu zleca bieżące monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej. Rada nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności.

W roku 2018 przeprowadzonych zostało 146 kontroli wewnętrznych funkcjonalnych, w których zostały wydane 5 zaleceń. Wszystkie zalecenia zostały wykonane w terminie. W dniach od 22-24.01.2018 przeprowadzono audyt bezpieczeństwa informacji oraz audyt zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych. Kontrola nie wydała zaleceń.

W dnia od 26-30.03.2018r. przeprowadzono w Banku kontrolę instytucjonalną przez pracowników departamentu kontroli Banku BPS SA. Kontrola dotyczyła zagadnień ryzyka kredytowego, kapitałowego oraz polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

9. Oświadczenie w zakresie informacji podlegających ujawnieniu Art.435 ust.1 lit e Rozporządzenia CRR

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku oświadcza, że dane zawarte niniejszej „Informacji o adekwatności kapitałowej, profilu ryzyka oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom wg stanu na 31 grudnia 2018 r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem w Banku są odpowiednie do profilu ryzyka i zgodne ze Strategią działania Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku

CZŁONEK ZARZĄDU

Karina Jurczyk

CZŁONEK ZARZĄDU

Krzyszyna Hupka

PREZES ZARZĄDU

Sybilla Strzala

11. Informacja o przedsiębiorcach uzyskujących dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową. (art. 111b ustawy Prawo Bankowe)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku na podstawie Art.111b ust.1. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe informuje, że przedsiębiorcą świadczącym usługi na rzecz Banku, który uzyskuje dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową jest:

1. Firma SoftNet Spółka z o.o. z siedzibą w Krakowie; 30-727 Kraków, ul. Pana Tadeusza 8,
2. Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, ul. Grzybowska 81.